

„Szikárra edzett nehéz dárdahegy”

Szikárra edzett nehéz dárdahegy *Lovas István* minden írása, ahogy a „*Jobb-egyenes*” című cikkgyűjtemény (Budapest, 1999, Kairosz) előszava megállapítja. A Magyar Értelmező Kéziszótár szerint „*szikár* mn. *vál* Sovány, csontos és inas – *férfi* – arc (– *szikad*)”. Tehát, Csermely Péter képzavara szerint, soványra – esetleg csontosra vagy inasra – edzett írásokat olvashatunk a kötetben, amelyek 1993 és 1999 között jelentek meg, vagy nem jelentek meg, egy részük Báder Katalin, más részük Lovas István aláírással.

A cím- és hátlap mint lelki gyorsfénykép

A kötet címe régi emlékeket idéz fel bennem. Nyolc évig jártam a Markó utcai Berzsényi Gimnáziumba, s az idő alatt Káposztának csúfolt osztálytársam valahányszor elment mellettem, a fülembe súgta: „Jobbgyenes, balhorog, és a Popper nem mozog!” Akkoriban zsidó voltam, és ifjúkommunista. Káposzta nem szerette ezt a műfajt. Lovas sem szereti. Úgy látszik, még az ilyen apró stíláriis egyezések sem véletlenek.

Lovas könyvének hátoldalán a szerző képe és rövid életrajza mellett közöltetik Haraszti Miklós egy állítólagos kijelentése, melyet a Rádió Kuratórium elnökségi ülésének szünetében, a közismerten törékeny alkatú Szentmihályi Szabó Péter lökdösése közben „rikoltott” volna: „Én egy tökös zsidógyerek vagyok, és elintézem az ilyen rasszista, fasiszta figurákat, mint amilyen te vagy!”

Megkérdeztem Haraszti, hogy is volt ez, mire ő így válaszolt: „Ez a Lovas Pista olyan, mint Móricka, mindig az jut az eszébe. Valójában annyi történt, hogy az ülésen a »törékeny alkatú költő« ideológiai hevületében azt találta mondani,

hogy a Nyilas Számonkérőszék nem is volt olyan rossz ötlet. A szünetben meg kellett mondanom a törékeny alkatúnak, hogy a Számonkérőszék csak akkor volna jó ötlet, ha továbbra is volnának hozzá megfelelően betojt zsidók. Ennyi. Más nem mondtam, és más nem történt.”

A továbbiakban Lovas levele olvasható, amelyben szelíden korholja a „kedves Miklóst”, majd ünnepélyesen megfogadja: „amennyiben egyetlen ujjal hozzányúlsz Péterhez, én 195 centimet és felesleg nélküli 120 kilómat segítségül hívva Téged hülyére verlek.” Hát bizony, nem kockázat nélküli vállalkozás Lovas kötetéről bírálatot írni!

Am vannak ennél sokkal érdekesebb megfontolnivalók is. A könyv hátlapján írottak az úgynevezett fülszöveget helyettesítik. Ez általában rövid kedves-náló írásmű, amely igyekszik rokonszenvesse tenni a szerzőt, és a könyv megvásárlására biztatni az olvasót. Felfoghatjuk tehát az író és műve önbemutatójának. Miről is árulkodik az angoltudását cikkeiben ismételt felvillantó Lovas „Self presentation”-je?

1. Lovas erős, bátor és nehézsúlyú ember.

2. Lovas a cingár alkatú szélsőjobboldalialk védelője.

3. Lovas szívesen ver hülyére zsidót, aki ráadásul liberális is.

Mindenesetre elgondolkoztató, hogy éppen ezt a szöveget látta arra érdemesnek, hogy könyve hátlapjára nyomtassa. Ebből elég pontosan lehet következtetni arra, hogy írásaival milyen közönséget céloz meg. Egyébként irigylésre méltóan őszinte vallomás. Nekem különösen az imponál, hogy 195 centi magassága mellett 120 kilóját „felesleg nélkülinek” érzi. Én csak 172 centi magasra nőttem, és jelenleg 96 kiló a súlyom. Ebből minimum 25 kilót feleslegesnek

érzek, és kövérséggel gyanúsítom magam. Talán ez a legnagyobb különbség kettőnk lelki alkata között.

Lovas István írástudó ember. Érdekesen, humorral és szuggesztíven tud írni. Mint publicista toronymagasan áll az írást erőltető elvbarátai felett, akik ahhoz képest, hogy a tehetségük mekkora, túl sokat használgák. Lovas nem tartozik közéjük. Ha ambicionálná, szellemi vezérük is lehetne, mert művelt, tájékozott és kellően erőszakos ember benyomását kelti, aki nyíltan vállalja a saját jobboldaliságát. Éppen ezért érthetetlen, hogy még a rendszerváltás után három évvel is miért volt szüksége a Báder Katalin fedőnévre. Hány kilónak kellene lennie, hogy semmitől se féljen?

Jobboldaliság és a konzervatív zsidók

A jobb- és baloldali minősítéssel manapság sok baj van. Ezek a fogalmak megjelenésük pillanatában sem voltak egyértelműek, de némi egyszerűsítéssel elmondható volt róluk, hogy az értékek prioritása különböztette meg őket. A jobboldal minden társadalmi érték fölé helyezte a nemzeti eszmét, a baloldal viszont a szociális igazságtalanságok megszüntetését tartotta „csúcsertékeknek”. Prioritást írtam, tehát egyik sem vetette el a másik értékeit, csak a fontosság szempontjából máshová helyezte. Sőt a naiv jobboldal meg volt győződve arról, hogy a győzelmes nacionalizmus automatikusan magával hozza az általános életkörülmények javulását. Az ugyancsak naiv baloldal a szegények igazságának érvényesülésétől várta a nemzeti érdekek stabilitását is. Végül is nem egymást kizáró értékekről volt szó.

A kezdetek kezdetén még egyik álláspont sem tartotta a másikat hazáárulónak. Megelégedtek azzal, hogy eltérően ítélik meg a nemzet boldogulásának útját. Mindenképpen politikai ellenfelek, de nem feltétlenül ellenségek. Nem volt abszurdum nemzeti szocialistának, keresztényszocialistának, liberális demokratának stb. vallani magukat. A látszat az, hogy Lovas erről a korszakról mit sem tud.

Később tapasztalható volt a jobboldal fokozatosan megerősödő rasszizmusa és xenofóbiája, s a baloldal internacionalista orientációja a nemzetközi munkásmozgalom irányába. A nagy fordulatot a fasizmus hozta. Ha félretoljuk a fasizmus dimitrovi definícióját, s lényegének a terrort, a politikai ellenfelek fizikai megsemmisítésére való törekvést tartjuk, akkor talán elmondható, hogy ha a fasizmus rátelepszik egy kapitalista rendszerre, akkor nácizmus lesz belőle, ha egy szocialista törekvésű társadalmat száll meg, akkor sztálinizmus jön létre. A közös fasiszta bázison szövetkezhetnek is, ám hatalmi érdekellentétek esetén halált is kiálthatnak egymásra. József Attila tudta ezt:

*„Talán dünnögi egy új mesét,
fasiszta kommunizmust –”*

Amikor a szabadelvű szellem sorvadni kezdett a politikában – de főként az első világháború után – a politizáló kelet-európai zsidó értelmiségnek, ha nem akart sodródni – vagy mint Anouilh írja: „napi erkölcsök” szerint cselekedni –, talán csak két választása volt: kommunista lett, vagy cionista. A jobboldal felé nem kacsintgathatott, mert nem kacsintottak vissza rá. Herzl Tivadar – az önálló zsidó állam eszméjét megelőzően – abban látta a zsidókérdés megoldását, ha a Monarchia minden zsidaja ugyanazon a napon katolizál, s Bécsben ő maga, Herzl fog az élen haladni a Stephanskirche felé. A közben kirobbant Dreyfus-ügy győzte meg az asszimilálódás reménytelenségéről. Holott akkor már a magyar zsidóság asszimilációja rendkívül intenzíven haladt előre azon az úton, hogy a katolikus vallású magyarok vagy a protestáns vallású magyarok analógiájára vannak zsidó vallású magyarok is. A rasszizmus tette hiúvá ezt a reményt, azáltal, hogy a zsidóságot faji kérdéssé változtatta. Vajon Lovas számára ma mitől zsidó valaki? Hiszen nincs nyilvántartás róluk. Honnét tudja, hogy ki a zsidó? A zsinagógák körül leleselkedik? És a vallástalan mitől zsidó? A fizimiskájáról ismeri fel? Tényleg, Lovas elmesélhetné, hogy néz ki egy tipikus zsidó kívülről és belülről.

Mint ahogy én most elmesélem neki, hogy a haza a legkeményebb tény egy

ember életében. Hazát nem lehet választani, csak telephelyet és állampolgárságot. Csak ember kommunikatív lény. Ott a hazája, ahol a legtökéletesebben tudja magát megérteni, kifejezni, s ahol ő is legtökéletesebben érti a másikat. A célzásokat, az utalásokat is. Az a nép jelenti számára a hazát, amelynek a nyelvi struktúrája formálta a gondolkodását. Amelyeknek a kultúrája beépült a tudatába és az alá is, ahol rezonál a versre, a regényre, a nép zenéjére, mesevilágára. Ott a hazája, ahol legjobban ízlik az étel. Ahová nem kell neki fűszereket szállítani. Mindegy, hogy a haza jól vagy rosszul bánik vele. Mint ahogy az apa tényén nem változtat, hogy ajándékokkal halmozza-e el, vagy korbáccsal veri-e a fiát, netán eladja rabszolgának, vagy megöli. Akár a jó vagyrossza apa, a haza is sors és végzet. Ön ezt sem tudja, Lovas úr?

Mindezen túl a jobb- és baloldaliság egészen eltérő jelentéstartalmat kapott különböző társadalmi és politikai viszonyok között. Például Izraelben szinte kizárólag az arab-zsidó konfliktusban elfoglalt álláspontot jelzi: a jobboldali zsidó nacionalista arabfaló, Nagy-Izraelről álmodik, a baloldali palesztinbarát, aki békét szeretne az arab államokkal, akár területi engedmények árán is. Annak idején a Szovjetunióban a baloldal a radikális moszkovita vonalat, a jobboldal a szociáldemokrácia és az eurokommunizmus felé orientálódást is jelentette, annyiféle más értelmezés mellett.

Jelenleg a politikai álláspontok precíz elhatárolását megnehezíti, hogy egyes bevett terminus technikusok ma a tabu tilalma alá esnek. Mind a náci, mind a hungaristák és a nyilasok annak idején büszkén vállalták, hogy ők fasiszták. A szélsőbaloldal vállaltan kommunista volt, egész a mártíriumig. Ám ma – például Magyarországon – egyetlen nyíltan fasiszta, kommunista, antiszemita vagy irredenta meggyőződésű politikus sincs. Talán meggyőződés sincs. Csak választási érdekszövetségek vannak, a pillanat követelményeinek megfelelő jelszavakkal, publicisztikával. Mindennek következtében az önkategorizálások fogalmi terjedelme annyira kitágult, hogy tartalmuk szinte semmivé zsugorodott.

Mármost zsidó lehet-e konzervatív és jobboldali? Lehet, de akkor politikai debil, vagy pillanatnyi egzisztenciális érdekei által vezérelt kalmár, netán megvásárolt gazember, „díszzsidó”. Mégis, hol vannak? Lovas őket kívánja látni a politikai küzdőtéren, a baloldali mocskok helyett. Amint vállvetve küzdenek. Miért is? „Heraus mit Uns!” A jobboldal már ötven éve is ezen röhögött.

Mi hát Lovas István? A fasiszta, antiszemita jelzőt nyilvánvalóan visszautasítaná. Ő nem zsidófaló, s az első között tiltakozna ellenségeinek, a liberálisoknak és a szocialistáknak a likvidálása ellen is. Jobboldali konzervatív? Legyen, csakhogy – a fogalom mai használata szerint – ebbe a skatulyába Szabó Alberttől és Ekrem Kemáltól kezdve Csurkán át Kövér Lászlóig mindenki belefér. Vagyis már semmit sem jelent. Legfeljebb annyit, hogy nem szeretik a zsidókat meg a cigányokat meg a melegeket, de a világért sem akarják őket bántani. Hányanak a szocialistáktól és a liberálisoktól, de ne görbüljön egyetlen hajuk szála sem. Főként ne általuk. S ha Lovas cikkeitől felbátorodva néhány pszichopata – nyakában gépisztollyal, kezében disznóölő késsel – egy napon mégis végigszáguld a Síp utcán és a Köztársaság téren, majd zsebre tehetik a jobboldali sajtó rosszallását. Nyilvánosan elhatárolódnak tőlük, s ezzel aztán megkapták a magukét. A nagy verekedés után mivel is dicsekszik Kese Kalapos? „Elvertem a nyavalyást! Hármát is ütöttem a kalappal, amíg ő egyet a löccsel!”

Végül is a zsidóság szempontjából minden politikai szélsőség katasztrofálisnak bizonyult, még az annyi bizalommal és támogatással megtisztelt szélsőbaloldal is. Mi maradt hát számára? A belső vagy a tényleges emigrációs élet, a depresszió és az öngyilkosság, vagy megkapaszkodás a toleráns és antirasszista liberalizmusba vagy a szociáldemokráciába, amiért viszont Lovas úr és barátai suhogtatják a korbácsukat felettük. Természetesen a demokrácia és a humanizmus nevében. Hát ebben az időnként életre-halálra menő játszma-ban tetszik perzekutornak lenni, Lovas úr.

A gyűlölködés epigonja

A „Jobbegyenes” 55 írást tartalmaz. Ebből személyes támadás, durva vita, kérlelhetetlen ítélkezés, sőt időnként kifejezett gyalázkodás 37 cikk (67 százalék). Érdekes néhány percig nézegetni a támadó cikkekben örök visszatérésre ítélt célszemélyek listáját: Aczél Endre, Bodor Pál, Bolgár György, Demszky Gábor, Donáth László, **Eörsi István**, Eörsi Mátyás, Esterházy Péter, Farkasházy Tivadar, Fencsik Flóra, Fodor Gábor, Földes György, Gábor Iván, Gál Zoltán, Göncz Árpád, György Péter, Halmai Gábor, Haraszi Miklós, Honti Mária, Horn Gyula, Jancsó Miklós, Kende Péter, Kenedi János, Konrád György, Kornis Mihály, Kuncze Gábor, Lauder S. Ronald, Magyar Dávid, Mester Ákos, Németh Péter, Pető Iván, Popper Péter, R. Székely Julianna, Seres László, Soros György, Tamás Gáspár Miklós, Thürmer Gyula, Ungvári Tamás, Vámos Miklós, Várkonyi Tibor, Vársárhelyi Mária, Vársárhelyi Miklós, Weyer Béla.

86

Lovas jóvoltából igazán jeles társaságba kerültem. Mégis attól tartok, neki erről fogalma sincs. Írásai alapján az a benyomásom támadt, hogy megfertőzte a jobboldal egyik alapbetegsége: az *arányérzék hiánya*. Ezt a hiánybetegséget például egyértelműen bizonyítja a közszolgálati televízióból kirúgottak és elmenekültek listája. A nagyközönség számára jórészt ismeretlen szerkesztők és műsorvezetők tűntek fel helyettük. Bizalmat persze lehet előlegezni, de mégis több mint nevelés, inkább tragikomikus álláspont, hogy Vitray, Mélykúti, Bánó, Aczél, Forró, Pallagi, Verebes, Baló, Kepes, Békés Pál helyére – hadd ne soroljam tovább – bárki jellegtelen, rutintalan ember odaültethető. Ehhez fel kell áldozni az igényességet. A médium a politika szolgálóleányává vált. Lovas pedig megpróbálkozik azzal, hogy az eltávozottakkal azonos színvonalú tehetségekké maszkírozza őket. Holott éppen ő az egyetlen ember – immár elnöki főtanácsadó –, akiről nem hihető el az oly mértékű kulturáltság- és ízléshiány, ami ehhez a mutatványhoz kell. Lovas az általa pontosan is-

mert igazság, a nyílt politikai tisztogató ténye ellen tusakodik.

A zsidókérdéssel 14 írásmű foglalkozik (25 százalék). Kiemelendő közülük „A *Mein Kampf* magyar kiadása”, a „*Hatikava*” (a címben hibásan, *Hatikva* helyett), az „*Israel ma: fanatizmus, kirekesztés, a másság gyűlölete, rasszizmus*” és a hírhedt „*Összehasonlító véralgebra – egyedi-e a holocaust?*”.

Erről az utóbbi cikkről mondanék valami nagyon is szubjektívát. Minden élemedettebb zsidó felszisszen arra az objektív és szenvtelen hangra, amelyen a Lovas Istvánok és a Schmidt Máriák szólnak, a tudományosság látszatára törekedve az újkori történelemnek erről a démoni fejezetéről, füstté vált emberekről, hátrahagyott szemüvegeik halmáról, hajtömegeiről, művégtagjairól. Számon vitatkoznak, mintha kétszáz ezer ember halálba küldése kisebb bűn lenne, mint négyszáz ezeré. Azt sem veszik észre, hogy a Holocaustban nem a gyilkolás a legnagyobb istentelenség, hanem a halálra ítélt emberek évekig tartó értelmetlen kínzása, megalázása, éheztetése kivégzésük előtt. Vagyis az öncélú gonoszság és szadizmus, a mások kínlásában való gyönyörködés rászabódítása a világra. Ez elárulja, hogy Lovas soha semmit nem értett meg Homérosz fájdalmából, aki nem siratná annyira a Trója alatt hősi halált haltat vagy otthon az ágyában jobblétre szenderültet, mint a semmibe sodortat:

„Ámde a szélviharok tovahordták
messzire innen,

eltűnt nyomtalanul s hírevesztve...”

E lírai intermezzóra persze azt felelhetné: „Miért éreztem volna? Nem vagyok én zsidó!” S igaza lenne. A fent idézett cikkek elég vihart kavartak, megtisztelve a szerzőt „egy fontos ember mondott valami fontosat” illúziójával. Hogy Lovas fontos embernek hiszi magát, az bizonyos. Ezért is látta érdemesnek kötetben kiadni összegyűjtött cikkeit, amelyeket ezek szerint időállóknak tart. Vannak ilyen félreértések, főleg az önismeret ingoványos területén. Narcisztikus, hiú lény az ember. Ebben az ügyben én az első pofont még az egyetemen megkaptam. Orvosi igazolást nyúj-

tottam át a szemináriumvezetőnek. „Tanár úr, a múlt órán betegség miatt hiányoztam.” Mire ő: „Hiányzott? Kinek?” Lovas talán hiányozna a magyar zsrunalisztika szibvásarából, ha szellemi árukészletében újdonságok is lennének. Ám ő sajnos kizárólag epigon. Egykori antiszemita, régen élt nacionalisták, tehetségtelen ponyvazsrunalisták vádaskodásának, stílusának utánérzője. Sehol egy eredeti ötlet. Pedig a nagy elődök – az Istóczytól Szálasiig tenyésző nemzedék – tündöklése óta annyi minden érdekes történt: volt két zsidótörvény, egy fajvédelmi törvény, munkaszolgálat, sárga csillag, csillagos ház, gettó, téglagyári gyülekező, deportálás, gázkamra, Dunába lövés... Lovasnak semmi új és megdöbbentő nem jut eszébe. Pedig „ha volna benne szellem és tudás”, például leírhatná, milyen megtisztelő egy kisebbségre, ha a parlamenti jogalkotás középontjába kerül. Avagy feltárlhatná azt a viccötletet, hogy Kohn és Grün az Appellplatzon arról vitáznak, hogy melyikük kapójának van szélesebb körű humanista műveltsége. Képzelt riportban számolhatna be az Auschwitzban megsokasodott deportáltak közötti tortaosztásról, vagy bármilyen jó kitalációról. E csintalanságok helyett tollából csak az unalomig megszokott frázisok, jelzők, gyanúsítások csordulnak a papírra, legyen szó a Führerről, a vérvádról, a Holocaustról avagy a zsidók országáról.

Mégis megakadhat a szem az Izraelről szóló interjúsorozaton. Lovas kedveli a hazájukat gyalázó állampolgárokat, előtúrja őket, mint sertés a szarvasgombát, és csak velük készít interjút. Elég a három interjú címét idézni:

„*Izraeli katonák a vizeletükkel itatják a palesztin gyerekeket*”. Ha ezt valóban az izraeli terror és elnyomás alatt fullokló Hebron városának polgármestere merte nyilatkozni egy külföldi újságírónak, akkor olyan nagyon nem retteghet a vérszomjas izraeli fenevadaktól. Avagy Lovas 120 kilójában bizakodott?

„*A következő felkelés sokkal véresebb lesz*”. Ezt egy zsidó közíró, a Knesszet volt tagja jósolja. Az interjúból többek között meg lehet tudni, hogy az izraeli katonák 1100 palesztint és 400 gyere-

ket öltek meg, s a kormány amerikai tanácsadója „totális idióta”, Jeruzsálem polgármestere „az izraeli politikai étlap leggusztustalanabb figurája”. (Véletlenül nem fogása? – P. P.) Lovasnak azt is elpanaszolja ez a haladó izraeli, hogy a zsidók sajnos felsőbbrendűnek tartják magukat, azon az alapon, hogy ők ajándékozták meg a világot erkölccsel stb. Sőt a jeles közíró az alábbi késő szemrehányással örvendezteti meg Lovast: „Ben Gurion, Izrael első miniszterelnöke, akinek hatása máig érződik, szélsőséges cionista, de ugyanakkor Izrael-centrikus is volt.” Az emberben megáll az ütő! Ez olyan aljasság, mintha Orbán Viktor magyar miniszterelnöknek azt hánytorgatná fel valaki, hogy Magyarország-centrikus. Némileg valószínűtlen, hogy egy izraeli közíró egy külföldi újságírónak egyetlen pozitív megállapítás nélkül csak szidalmakat zúdítson a saját országára, mégsem kételkedem Lovas szavahihetőségében, inkább ügyességét dicsérem, hogy ilyen hamar rátalált egy antiszemita zsidóra. Aki éppolyan gusztustalan jelenség, mintha egy magyar ember magyargyűlölő volna. Vajon miért él és közír Izraelben?

De ez még semmi. Lovas talált egy „sztárügyvédnőt”, aki azzal bizonyítja az izraeli kormány rasszizmusát, hogy *Izrael „a zsidó nép állama”*. Vajon akad-e nálunk olyan elvetemült féreg, aki azt állítja, hogy Magyarország a magyar nép állama? Ha lenne ilyen, Lovas nyilvánvalóan azonnal lerúgná a politikai pályáról, mint idült rasszistát. Bizony, bizony, Lovas úr, a meg nem gondolt gondolat József Attila-i őspatkánya beszabadult az írásaiiba, gyorsan fogja meg, ha tudja!

Bevezetés a jobboldali újságírás módszertanába

Az alapkérdés: miért ír valaki? Írhat azért, mert belső kényszere van rá, valamilyen categoricus imperativus. Állítólag Gauguin mondta egy barátjának: „Nem érted? Festenem kell. Ha valaki beleesik a tengerbe, akkor úsznia kell. Mindegy, hogy jól úszik, vagy rosszul, de úsznia kell, különben megfullad.” Talán

ezt nevezik ihletettséggnek, avagy az Ör-dög sarkantyújának. Írhat valaki azért, mert úgy érzi, hogy közzé kell tennie fontos és közérdekű mondanivalóját. Írhat pénzért, sikerért, bosszúból, kárörömből, dühből. Ő, nagyon sokféle okból írhat az ember, akár baloldali, akár centrista, akár jobboldali. Akár tud írni, akár nem. Benyomásom és öntapasztalásom szerint a szélsőséges nézeteket valló és őszinte felbuzdulású publicista akkor ír jól, ha valaki *ellen* ír. Szüksége van az indulat hevítésére. Lovasnak is mindig kell egy valódi vagy virtuális ellenfél, egy megsemmisítendő hétfejű sárkány vagy undorító alvilági szörny, egyszerűen egy liberális vagy baloldali, netán zsidó sátnfi ahhoz, hogy ő a Grál lovagja lehessen.

Mérsékeltabb körökben gyakran előfordul, hogy valaki megírja egy ötletét, valamilyen elméleti vagy gyakorlati elképzelését, töprengését, vallomását anélkül, hogy támadna, vagy cáfolna valakit. Lovas kötetében egyetlen ilyen cikk nem található. Harcos ember. Dárda és kard nélkül bizonytalanul érzi magát. Frontkatoná, aki büszkén viseli foltos egyenruháját, lelkes bámulóira bízva, hogy lőpor, cékla, vér vagy valami egyéb nyomait vélik rajta felfedezni.

A jobboldali publicisztika alapvető jellemzője, hogy mérhetetlen göggyében *keve* meggyőzhetetlennek és megcáfolhatatlannak tartja magát. Ezért soha nem hajlandó vitatkozni, csak kizárólag agitálni, földbe döngölni, megsemmisíteni. Semmi készítése nincs arra, hogy elgondolkozzék ellenfelei érvein, vagy egyenrangú partnernek tekintse őket.

A jobbenéken tapasztolók szokása, hogy saját keblemellen *odörjúket* az ellenfél *illetlen* viselkedésével magyarázzák. Ennek megfelelően Lovas az általa krónikus hazudozónak minősített egykori magyar miniszterelnöknek még azt a kérdést is felteszi, hogy miért érdeke az olyasféle „elementáris gaztett”, hogy „akár hazugság árán is” saját országa hírnevét rongta. Az olvasóknak csak kisebbik része mélézik el azon, hogy ha egy vezető politikust krónikus hazudozónak, gaztett elkövetőjének nevez saját nemzetbeli újságírója, nem ő teszi-e tönkre imádott hazája hírnevét? Hát miféle ország

lehet az, ahol gazemberek, pszichopáták emelkedhetnek a kormányfői székre?

A jobboldali zszurnalista mindig az *ellenfelei által kultivált értékek síkján támad*. Például a zsidók biblikus törvényei a legszigorúbban tiltják a vér élvezetét. Kóser vágásnál azért véreztetik ki az állatot, nehogy vér kerülhessen az ételbe. Tehát mit gyúrnak a maceszbe? Keresztény szüzek véré. A mózesi törvény naponta többszöri mosakodást, kézmosást ír elő. Tehát a zsidó bűdös és koszos. A törvények szigorúan büntetik a házasságtörést, és a menstruációt követő két hétre szexuális absztinenciát írnak elő. Tehát a zsidó buja és parázna. A zsidók a Messiást várják, akihez majd szellemileg és vallásilag megtér a világ. A Cion Bölcssei tehát személyesen törnek pénzügyi és politikai világuralomra. Zsidók millióit irtotta ki a rasszizmus. Tehát a zsidók az igazi fanatikus rasszisták, akik nem tűrik a másságot, sőt titkos véd- és dacszövetséget kötnek egymással a „gójok” ellen.

Érvelni nemigen szoktak, nagy a kockázat, hogy visszaválaszolnak. Általában *érvelést meghallgatni sem hajlandók*. Ha bebizonyosodik, hogy a jobboldali újságíró (vagy politikus) dermesztő számarsságot írt vagy mondott, *azt azonnal meg kell ismételni*, sőt minél több fórumon elő kell vele hozakodni. Ezzel a módszerrel azután minden vita kizárható, hiszen a bírálatra, miszerint kétszer kettő nem öt, hanem négy, soha nincs érdemi reagálás, hanem csak harány ismétlése a kétszer kettő ötnek.

Érvek helyett jelzőket használnak. Lovas is kedveli a plasztikus jelzőket: „logikai kintornás”, „kloákaloldal”, „nőnek álcázott terminátor”, „ideológiai keretlegény”, sőt „a Sztálin-orgonából kilőtt sorozatvető katyusákra emlékeztető írások” (Sic! Szerinte ugyanis a Sztálinorgonából sorozatvető katyusákat lőttek ki!) stb. A jelzők érdekes és eredeti meghatározásokkal vannak dúsítva. Például azt írja, hogy angolszász országokban jártas ember csak akkor elle-nezheti, hogy jobboldali szerzők írjanak nem jobboldali lapokba, „ha egy inzularis tengeralattjáróként hajózik ottani farvizeken”... stb. Csudajó, nem?

Lovas szívesen megcsillogtatja grammatikai és etimológiai jártasságát. Miniszterelnökünk hírhedt kijelentésének valódi értelmét magyarázza, felvilágosít arról, hogy „Orbán nem egy személyre, hanem egy kormányra mondta az idegenszerűt, és így azt kifejezetten magyarnak nevezte. Ha ugyanis valaki Jánosról azt állítja, »János-szerű«, akkor ez azt jelenti, hogy az illető minden, csak nem János. Vagyis ha egy kormányról azt mondják, idegenszerű, az minden lehet, de nem idegen.” Így érvel a mi Lovasunk. A szerző gondolkodásmódjának bemutatására elég lett volna ezt az egyetlen, nyilvánvalóan agygyörcsben keletkezett logikai kifejtést idézni. Így hát, fejezzük be azzal, amivel kezdtük, a Magyar Értelmező Kéziszótár fellaopozásával. „-szerű mn-képző 1. A jelzett személyhez, dologhoz hasonló, ill. vele nagyjából egyező. Ködszerű (felhő), tölcserű (nyílás). 2. A jelzett dolognak megfelelő, hozzá igazodó. Célszerű (mód), sportszerű (játék). 3. A jelzett dologból eredő. Ösztönszerű (lépés), sorsszerű (vég). 4. A jelzett dologban adott, általa történő. Összecszerű (érték), adatszerű (bizonyíték).”

Hát... Nem árt, ha egy 195 centi magas, nemzeti színekbe öltözött, jobboldali-konzervatív publicista tud magyarul, vagy stíluslektort alkalmaz. Valakinek az elszólását tisztára mosdatni csak tiszta vízzel érdemes. Még akkor is, ha éppen hatalmon van az illető.

Végül marad egy biblikus, ám költői kérdés: mit gondol az Olvasó, felmenthető-e Lovas az általa művelt hirig-publicisztikáért azzal, hogy nem tudja, mit cselekszik? Avagy, okos ember lévén, nagyon is jól tudja?...

Az azonosság különbözősége

Eloolvasva, amit Lovas István „Jobb-egyenes” című cikkgyűjteményéről írtam, önkritikusan felmerül a kérdés, hogy mennyi bennem a baloldali meggyőződésű ember averziója a jobboldali újságíró publicisztikájából áradó előítéletekkel szemben, mennyi a fölünyeskedő kajánság által értelmetlenül megbántott zsidó indulata, mennyi az elfogultság az írástudók árulójának tűnő em-

berrel szemben. Magyarán: eleve azzal a szándékkal nyitottam-e ki Lovas könyvét, hogy mindenképpen támadni fogom a szerzőt, csak még „fogást keresek” rajta? Ösztövére 96 kilomra mondom, vállalnám, ha így történt volna. De nem így történt. Sőt éppen arra voltam kíváncsi, hogy egy tömbbe forrasztva is arról tanulkodnak-e az írások, mint külön-külön. Nem zártam ki annak a lehetőségét, hogy az egyenként Barabást kiáltó cikkek összességükben Jézus nevét zúgják. De a legenda nem fordult meg a kedvemért. Barabás Barabás maradt, Jézus neve el sem hangzott, sem külön, sem együtt. ezt őszintén sajnálom.

Ugyanis Lovasban és bennem közös az indulat. Ő a túl nagy rendtelenségtől félti az országot, amikor a még oly sokszor elátkozott baloldali-liberális-zsidó banda is ágálhat, írásban és szóban terjesztheti fertőző mérgeit. Én a túl nagy rend lehetőségétől iszonyodom, amikor újra egyenruhában jelenhet csak meg a gondolat. Mindegy, hogy a munda vörös, fekete vagy nemzetiszínű, csak tesék a hatalomnak. Így hát mindketten vádoljuk a korszakot, de másért és másban reménykedve.

Hadd védje meg ellenünkben korunkat Bálint György. „A nagy próbatétel napjai ezek: a szellemi embereknek próbát kell kiállniuk az intellektuális erényekből. Itt az alkalom, hogy megerősítsék magukat ezekben az erényekben. Itt az alkalom az összeszorított fogú kitarásra, az acélos, sohasem lanyguló rugalmasságra, a konjunktúrákkal nem törődő őszinteségre, a népszerűtlenségre, a lelki és testi szenvedést vállaló bátorságra. ...[Az intellektuálisnak]... semmit sem szabad készen elfogadnia, mindent újra meg kell vizsgálnia, kipróbálnia, lemérnie. Ami könnyű, azt könnyűnek kell találnia – s ha önmagában találja, annál kegyetlenebbül.”

Lovas meg én egyaránt indulatos publicisztikát írunk, csak másfelől látjuk a leleskedő veszélyt. Az indulatosság igazolására én újfent Bálint Györgyre hivatkozom: „Senki sem maradhat semleges a hóviharral szemben, senki sem ítélteti meg pártatlanul a csörgőkígyót, mely feléje kúszik.”